

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210491
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8223210491.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, toho času C. a C. D., E. F. G. H., I. J. XX, XXX XX H., proti žalovanej F. K., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XX/XXXX, XXX XX L., zastúpenej JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom, so sídlom Cyrila a Metoda 4, 048 01 Rožňava, IČO: IČO: 35574861, o zaplatenie 1.150,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 2C/61/2023-83 zo dňa 6.11.2024, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej sa priznáva náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol a žalobcu zaviazal na náhradu trov konania žalovanej v rozsahu 100 %, o výške ktorej súd rozhodne samostatným uznesením.

2. Žalobca žalobou doručenou súdu sa domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 1.150,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % od 14.12.2019 do zaplatenia.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil skutkový stav, z ktorého vyplynulo, že žalobca mal dohodu s L. M., že mu poskytne určitú sumu peňazí tak, že ich zašle na účet jeho bývalej družky a že takto poskytnuté peniaze vráti mu L. M.. Došlo tak k uzavretiu zmluvy o pôžičke, prípadne nepomenovanej zmluvy, ktorá má obsahom a účelom najbližšie k ustanoveniu § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvy o pôžičke, medzi žalobcom a L. M. a nie žalovanou. Poukázal, že podstata zmluvy o pôžičke spočíva v tom, že na základe nej prenecháva veriteľ dlžníkovi určité množstvo druhovo určených vecí na voľné nakladanie, resp. spotrebovanie. Na vznik pôžičky sú nevyhnutné dva predpoklady, a to dohoda strán a skutočné odovzdanie predmetu pôžičky. Podstatnou náležitosťou zmluvy je teda dohoda o dočasnosti prenechania a o vrátení požičaných peňazí. Táto skutočnosť musí jednoznačne vyplývať z prejavu vôle zmluvných strán, najmä zo strany veriteľa, aby bolo z právneho úkonu alebo z okolností, za ktorých došlo k právnemu úkonu jasné, že v danom prípade nejde o scudzovací právny úkon alebo iný právny úkon.

4. Konštatoval, že zaplatenie určitej sumy na účet tretej osoby v peňažnom ústave predstavujúci dohodnuté platobné miesto s úmyslom plniť zmluvný záväzok, je treba považovať za plnenie druhej zmluvnej strane a nie majiteľovi účtu. Zasláním peňazí na bankový účet tretej osoby, určený za platobné miesto, možno plniť aj záväzok zo zmluvy o pôžičke (Veľký komentár k Občianskemu zákonníku Števeček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 451-

880, 2. vydanie, Praha: C.H.Beck, 2019. 2436 s, komentár k § 657 a tam citované rozhodnutie NS ČR 28Cdo/4279/2016).

5. Keďže v tomto prípade peňažné prostriedky odoslané na účet žalovanej neboli na základe dohody žalobcu a žalovanej a neboli jej zaslané ani bez právneho dôvodu, lebo tu bol právny dôvod ich poskytnutia, a to dohoda žalobcu a bývalého druha žalovanej - L. M. so záväzkom práve tohto bývalého druha, ich žalobcovi vrátiť. Preto sa žalobca nemôže na žalovanej domáhať vydania bezdôvodného obohatenia titulom plnenia bez právneho dôvodu. Právny dôvod poskytnutého plnenia tu bol a navyše k bezdôvodnému obohateniu v prípadoch plnenia bez právneho dôvodu dochádza už v momente, keď sa plnilo, hoci na to nebol žiaden právny dôvod. Okolnosť, ako s takto získaným majetkovým prospechom obohatený neskôr naloží rozhodná nie je. Ak by preto aj bola žalovaná pasívne vecne legitimovaná titulom bezdôvodného obohatenia, čo ale nie je, potom výsledkom konania by tak, či tak bolo zamietnutie žaloby, lebo nárok na vydanie takého plnenia by bol v čase podania žaloby dávno premlčaný, vzhľadom vznesenú námietku premlčania žalovanou.

6. Preto sa stotožnil s tvrdením žalovanej, že v spore nie je vecne pasívne legitimovaná a žiadny právny dôvod, na základe ktorého by priamo žalovanej vznikol dlh voči žalobcovi žalobcom preukázaný nebol.

7. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 100 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, § 101 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa nestotožňuje s námietkou žalobcu, že úmyselné bezdôvodné obohatenie sa v danom prípade premlčuje až za 10 rokov. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že ak sa skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Konštatoval, že žalovaná vzniesla námietku premlčania poukazujúc na to, že peňažné sumy poukázané na jej účet boli ešte v roku 2019. Ak by teda aj vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, stalo by sa tak prijatím plnenia dňa 26.7.2019, dňa 3.10.2019 a dňa 13.12.2019, od kedy do podania žaloby (9.11.2023) dávno uplynula tak subjektívna dvojročná, ako aj objektívna trojročná premlčacia doba.

8. Poukázal, že ak je plnenie bez právneho dôvodu poskytované postupne po čiastkových sumách, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z týchto súm osobitne v okamihu, kedy došlo k plneniu. Ak by aj vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, potom vzhľadom na tvrdenie žalobcu sa tento o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, dozvedel už v roku 2019, preto subjektívna 2-ročná premlčacia doba uplynula by tu najskôr v roku 2021. Objektívna premlčacia doba nijako nepredlžuje subjektívnu dvojročnú dobu (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn.1Cdo/82/2009 alebo 5Cdo/121/2009). Obe premlčacie doby sú totiž rovnocenné a na premlčanie práva stačí uplynutie ktorejkoľvek z nich.

9. Uzavrel, že ak by teda aj v situácii, kedy by žalobca preukázal titul na vrátenie peňazí voči žalovanej a jej vecnú pasívnu legitimáciu, súd by musel žalobu tak či tak zamietnuť pre uplynutie premlčacej doby. Žalobca nepreukázal žiadne skutočnosti spôsobujúce spočívanie, či prerušenie premlčacej doby, a to počas takého veľkého množstva rokov. Keďže žalovaná v konaní vzniesla námietku premlčania, ktorá bola dôvodná, vzhľadom na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemohol premlčané právo žalobcovi priznať.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP s poukazom na plný úspech v spore, ktorý mala žalovaná, preto jej vznikol aj nárok na priznanie plnej náhrady trov konania.

11. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Poukázal, že žalovaná vo svojom vyjadrení na prvoinštančnom súde klamala, pretože v čase, kedy jej peniaze prišli na účet tak, ako sa dohodol so svojim spoluväzňom, už vzťah s ním neudržiavala žiaden, a preto mala vysvetliť súdu prečo prevzala predmetnú sumu na trikrát vo výške 1.150,- eur od cudzieho človeka. Tento spoluväzň mal mu tlmočiť o tom, že jej volal niekoľkokrát na mobil, pevnú linku, s ich spoločným dieťaťom. Tiež mu mala písať listy a tvrdila, že nemala so svojím druhom žiadny vzťah, čo je rovnako klamstvo. Ak tvrdí, že tu bola dohoda medzi ním a jej druhom, lebo ho o to žiadala, aby žalovanej zaslal nejakú sumu na jej účet, ktorý mu sám označil, tak mu to bolo ľúto, lebo mu mal tvrdiť, že ak nepošle peniaze, tak nepríde za ním na návštevu do Košíc, spolu s ich dieťaťom. Celú sumu, ktorú jej dal, poslal cez svoju mamu v sume

1.150,- eur na jej účet. Bol toho názoru a žil v domnení, že ak ho o to pýtal jej spolu druh, aby poslal nejakú sumu peňazí jej, že mu ju vráti žalovaná. Vidí, že jeho spoluväzeň a jeho priateľ ho oklamali, lebo tomuto priateľovi L. N. tiež požičal ďalšiu sumu peňazí, lebo ho pýtal o pomoc, tiež, aby mu poslal nejakú sumu peňazí. A tak napísal zase svojej mame, aby mu poslala z pošty poštovou poukážkou z jeho peňazí sumu 550,- eur priateľovi L. N., druhu žalovanej L. M.. Vidí, že žalovaná, jej druh a jeho priateľ ho oklamali, lebo im chcel pomôcť, ale prvoinštančný súd to nezobral do úvahy, lebo dospel na základe dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Prvoinštančný súd uveril klamstvu žalovanej, že ak dostala od neho sumu 1.150,- eur na viackrát na svoj účet, že už neudržiavala žiadny vzťah so svojím druhom a prvoinštančný súd ani nezisťoval, či taký vzťah tam v tom čase bol alebo nie, keď jej druh bol vo väzení. Tieto dôkazy si súd mal zabezpečiť a preveriť ohľadne návštev vo väzení jeho spoluväzňa a rovnako jeho priateľa L. N., s ktorým sa rovnako tiež súdi, lebo ho oklamal rovnako ako žalovaná. Súd nezobral do úvahy ani rozhodnutia okresných súdov v podobných konaniach ako je v sp.zn. 2C/61/2023 na Okresnom súde Bardejov, ktorému uviedol, že bol v iných konaniach úspešný. Rovnako ďalej poukázal na ďalšie konania, ktoré prebiehali na Okresnom súde v Prešove sp.zn. 7C/11/2024 o bezdôvodné obohatenie na sumu 200,- eur, kde požičal tiež peniaze inej fyzickej osobe cez svoju mamu, ďalej konanie sp.zn. 8C/38/2023 na Okresnom súde Prešov, kde rovnako požičiaval peniaze, konanie vo veci sp.zn. 11C/95/2023 o bezdôvodné obohatenie na Okresnom súde Prešov, konanie Okresného súdu Košice II sp.zn. 22C/45/2020, Okresného súdu Humenné sp.zn. 13C/52/2023, Okresného súdu Prešov sp.zn. 16C/39/2023, Okresného súdu Trebišov sp.zn. 17C/12/2023, Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp.zn. 11C/10/2023, predmetom ktorých bolo zo strany žalobcu domáhanie sa zaplata finančných súm, ktoré žaloval a ktoré popožičiaval. Je toho názoru, že zo strany žalovanej ide o úmysel, aby ho oklamala a s týmto zámerom aj povedala svojmu druhovi, aby vylákal od neho peniaze, že mu ich vráti, a tak ho oklamali. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v jeho prospech, tak aby bol v konaní úspešný.

12. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

13. Krajský súd v Prešove príslušný na rozhodnutie o podanom odvolaní, vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutom rozsahu, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

14. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu na zaplata sumy 1.150,- eur s prísl. z titulu, že na účet žalovanej mal poslať predmetný finančný obnos, údaje, ktoré mu mal poskytnúť L. M. a túto sumu podať na trikrát. Išlo o osobu, s ktorou bol žalobca vo väzení, pričom sám v žalobe poukazoval, že ho o to pýtal predmetný spoluväzeň, aby mu pomohol a že mu túto sumu vráti, ak ho prepustia z väzenia. Predmetný spoluväzeň bol prepustený z väzenia, avšak sumu mu do dnešného dňa nevrátil. Zároveň sám žalobca poukazoval, že peniaze mu nedaroval, iba mu požičal, ako ho pýtal.

15. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

16. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

19. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

20. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že bol správne zistený skutkový stav a zo zisteného skutkového stavu boli vyvedené správne právne závery vo vzťahu k základu uplatňovaného nároku.

21. Nie je sporné tak, ako konštatoval súd prvej inštancie, že žalobca prostredníctvom svojej matky zaslal na účet žalovanej predmetnú žalovanú sumu na 3-krát a stalo sa to tak z dôvodu, že ho o to požiadal L. M., s ktorým boli spoločne vo väzení. Žalobca tak, ako vyvodil aj správne súd prvej inštancie, založil vecnú legitímáciu žalovanej na tom, že nikdy síce s ňou nekomunikoval, ale požiadal ho o to jeho spoluväzeň, aby poslal peniaze na účet žalovanej, no a keďže peniaze nevrátil mu tento spoluväzeň a boli poukázané na účet žalovanej, je podľa neho povinná mu ich vrátiť.

22. Aj odvolací súd je toho názoru, že na strane žalovanej nejde o bezdôvodné obohatenie, pretože nebola naplnená žiadna skutková podstata bezdôvodného obohatenia. Správne súd prvej inštancie vychádzal z povahy tohto úkonu a zistil, že žalobca mal dohodu s L. M., že mu poskytne určitú sumu peňazí a že ich zašle na účet jeho bývalej družky. Preto dôvodne uzavrel, že ak boli peňažné prostriedky odoslané na účet žalovanej, neboli odoslané na základe dohody žalobcu a žalovanej, ale ani bez právneho dôvodu, lebo bol tu právny dôvod ich poskytnutia, a to dohoda žalobcu a bývalého druha žalovanej L. M..

23. Keďže však žalovaná vzniesla námietku premlčania predmetného nároku, správne prvoinštančný súd sa zaoberal touto vznesenou námietkou premlčania s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 1 a 3 a § 101 Občianskeho zákonníka a prijal aj správny právny záver o tom, že žalovaná vzniesla námietku premlčania a že táto jej námietka bola dôvodná s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Správne vyhodnotil skutkový stav o tom, že peňažné sumy poukázané na jej účet boli ešte v roku 2019 (26.7.2019, 3.10.2019 a 13.12.2019) a k podaniu žaloby došlo 9.11.2023, teda po uplynutí tak subjektívnej 2-ročnej, ako aj objektívnej 3-ročnej premlčacej doby.

24. Odvolací súd za takéhoto stavu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolacie námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné, keďže prvoinštančný súd sa vo svojom rozhodnutí riadne vypořiadal so všetkými okolnosťami majúcimi základ v povahe uplatňovaného nároku, vykonal potrebné dokazovanie a prijal aj správne právne závery na základe zisteného skutkového stavu.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP tak, že z hľadiska úspešnosti priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keďže mala úspech v odvolacom konaní.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).